

IV.

**Et engelsk Forslag om Alderdomsforsørgelse for
Ubemidlede.**

Herhjemme, hvor Ordningen af Ubemidlede Alderdomsforsørgelse forhaabentlig ikke har faaet sin endelige Skikkelse, turde alle betydeligere Bidrag, som i Udlandet gives til Spørgsmaalets Belysning, have Krav paa Opmærksomhed. Med nogle faa Ord skal jeg derfor omtale den Beretning, som for nylig er afgivet af en engelsk Parlamentskommission, som i Sommeren 1896 blev nedsat under Lord Rothschilds Forsæde for at drøfte Spørgsmaalet om Statens Stilling til Arbejdernes Alderdomsforsørgelse. Beretningen har Interesse bl. a. ved de stærkt liberale Synspunkter, som den gør gældende.

Dette fremgaar allerede af selve Udtrykkene i Instruksen. Her siges det udtrykkeligt, at Kommissionen bør prøve de fremlagte Planer under særligt Hensyn til, om de have Evnen til at fremme Driftighed og Selvhjælp, til at virke sammen med de bestaaende Selvhjælpsinstitutioner og sikre disses indbyrdes praktiske Samvirken. Forslag, der ikke opfylde disse Betingelser, ere derfor paa Forhaand stemplede til Kassation.

Kommissionen har lagt sig de fremhævede Udtryk særlig paa Sinde og uden videre Prøvelse forkastet alle de Planer, som ikke kunde forliges med Selvhjælpstankens Bevaring og videre Udvikling. Af de nævnte Grunde ere saaledes udelukkede alle de Forslag, der ønskede at gennemføre Alderdomsforsørgelsen til den ene Side ved Tvangsbidrag fra de Forsikrede, til den anden udelukkende ved offentlige Midler. Andre Planer, der kun vilde lade Alderdomsforsørgelsen

IV.

**Et engelsk Forslag om Alderdomsforsørgelse for
Ubemidlede.**

Herhjemme, hvor Ordningen af Ubemidlede Alderdomsforsørgelse forhaabentlig ikke har faaet sin endelige Skikkelse, turde alle betydeligere Bidrag, som i Udlandet gives til Spørgsmaalets Belysning, have Krav paa Opmærksomhed. Med nogle faa Ord skal jeg derfor omtale den Beretning, som for nylig er afgivet af en engelsk Parlamentskommission, som i Sommeren 1896 blev nedsat under Lord Rothschilds Forsæde for at drøfte Spørgsmaalet om Statens Stilling til Arbejdernes Alderdomsforsørgelse. Beretningen har Interesse bl. a. ved de stærkt liberale Synspunkter, som den gør gældende.

Dette fremgaar allerede af selve Udtrykkene i Instruksen. Her siges det udtrykkeligt, at Kommissionen bør prøve de fremlagte Planer under særligt Hensyn til, om de have Evnen til at fremme Driftighed og Selvhjælp, til at virke sammen med de bestaaende Selvhjælpsinstitutioner og sikre disses indbyrdes praktiske Samvirken. Forslag, der ikke opfylde disse Betingelser, ere derfor paa Forhaand stemplede til Kassation.

Kommissionen har lagt sig de fremhævede Udtryk særlig paa Sinde og uden videre Prøvelse forkastet alle de Planer, som ikke kunde forliges med Selvhjælpstankens Bevaring og videre Udvikling. Af de nævnte Grunde ere saaledes udelukkede alle de Forslag, der ønskede at gennemføre Alderdomsforsørgelsen til den ene Side ved Tvangsbidrag fra de Forsikrede, til den anden udelukkende ved offentlige Midler. Andre Planer, der kun vilde lade Alderdomsforsørgelsen

komme Medlemmer af de saakaldte friendly societies til Gode, mente man heller ikke at kunne tage i Betragtning, fordi disse Foreningers Medlemmer ikke i det væsentlige faldt sammen med Arbejderstanden.

Kommissionen ansaa sig herefter kun berettiget til at drøfte Forslag, som gik ud paa at lade Staten træde understøttende til ved frivillig Forsikring fra Arbejderstandens egen Side.

Men ogsaa alle de Udkast af den nævnte Art, der vare Kommissionen forelagte, bleve én for én vejede og fundne for lette, fordi der ikke var nogen af dem, som man tillagde Evnen til i det Hele og Store at fremme den arbejdende Befolknings Interesser.

Dog Kommissionen er ikke blevet staaende ved denne rent kritiske Virksomhed; den har selv udarbejdet Forslag til en af Staten og Kommunerne understøttet Selvhjælp, hvor det offentlige Tilskud ikke skulde have Fattighjælpeus sædvanlige Virkninger. I Spidsen for dette System har man tænkt at stille de samme Myndigheder, der forestaa Fattigvæsenet. Disse skulle da navnlig træffe den overordentlig vigtige Bestemmelse, om en Person opfylder Betingelserne for at modtage offentlig Pension. I Hovedsagen gaar Forslaget ud paa følgende:

Enhver Person, der er 65 Aar gammel og har en »sikret« Indtægt paa mindst 2 sh. 6 d. og højst 5 sh. ugentlig, skal have Ret til at erholde en offentlig Pension af følgende Størrelse:

	hvis Indtagten er fra:			
2 sh. 6 d.	til 3 sh.	om Ugen	en Tillægssum af	2 sh. 6d.
3 sh.	- 4 sh.	—	—	2 sh.
4 sh.	- 5 sh.	—	—	1 sh.

Efter Udkastet er der visse Kategorier af Indtægter, der altid anses for »sikrede«. Som saadanne kunne

nævnes Sikkerheder i fast Ejendom, eller i hvilke the friendly societies ere berettigede til at anlægge deres Midler, Livrenter indkøbte hos Statskassen eller hos et indregistreret friendly society m. m.; men desuden har Staten det i sin Magt at bestemme, hvilke andre Indtægter den anser for tilstrækkelig sikrede for at give Ret til offentlig Pension. Den offentlige Understøttelse bør ikke tilstaas Personer, hvis fysiske eller sjælelige Tilstand efter de offentlige Forsørgelsesautoriteters Mening anviser dem Plads i et Asyl, Hospital eller Arbejdshjem. De offentlige Udgifter til Pensionerne skulle bæres halvt af Kommunerne og halvt af Staten.

At Begejstringen for dette Forslag ikke er overvældende i Kommissionen selv, ses af de karakteristiske Bemærkninger, af hvilke det ledsages. Det hedder i Beretningen, at det paabyrder Staten og de arbejdende Klasser en tung Byrde til Fordel for en Alderdomsforsørgelse, der dog kun kan komme en Del af disse Klasser til Gode, det opmuntrer udelukkende den Grad af Selvhjælpstrang, der indskrænker sig til, fra 65 Aars Alderen, at sikre en Indtægt paa 2 sh. 6 d. ugenlig, men modarbejder i Virkeligheden enhver videregaaende Selvhjælp, og det bidrager sandsynligvis til at nedsætte Lønningsfoden derved, at det fritager den ubemidlede arbejdende Betolkning fra helt og holdent at sørge for Alderdommen. Men paa den anden Side kan Systemet bringes i øjeblikkelig Virksomhed, det giver de arbejdende Klasser frie Hænder til at spare paa selvvalgt Vis, det medfører ikke store Kapitalopsamlinger paa Statens Haand, og det lader den offentlige Hjælp tilflyde alle Personer af de arbejdende Klasser, som have sikret sig den krævede Selvhjælp.

Kritikken over Forslaget er saaledes delvis udøvet af Kommissionen selv og tilmed paa ret skarp Vis. Her i Danmark, hvor vor egen Alderdomsforsørgelse

næsten synes at have sat sig som Maal at modvirke alle Bestræbelser fra de Ubemidlede Side paa ved egne Anstrengelser at forbedre deres Kaar i Alderdommen, vil man vistnok være mere tilbøjelig til vægtigere at anerkende den stærke om end begrænsede Impuls til Selvhjælp, som det engelske Forslag indeholder. Uden iøvrigt at komme ind paa en nærmere Kritik af dette Forslag, skal det kun bemærkes, at naar man fra Kommissionens egen Side retter den Bebrejdelse mod samme, at det modarbejder Selvhjælpsbestræbelser, der gaa ud over en vis, meget lav Grænse, kunde denne Mangel delvis være undgaaet, naar det offentlige Tilskud var afpasset saaledes, at den samlede Indtægt for de Ubemidlede, hvis selvsikrede Indtægter faldt indenfor den angivne Grænse, rettede sig noget efter Selvhjælpens Størrelse, hvilket vel havde ladet sig gøre.

Cordt Trap.
